

Position Paper Provincie Zeeland voor RTG 14 december 2022

Hoe verloopt het proces in uw Provincie?

In Zeeland zijn we trots op het proces dat wij de afgelopen jaren hebben ingezet. In Zeeland praten we met elkaar, en niet over elkaar. We doen dat met alle sectoren aan één tafel. Zorgen, twijfels, kansen en wrijvingen worden met elkaar gedeeld. Ook als dat ongemakkelijk is. Deze open gesprekken zorgen voor draagvlak van het Zeeuwse verhaal. Het verhaal waarin door iedereen erkend wordt dat de natuur niet in goede staat is en dat stikstof daar een belangrijke oorzaak van is. Een verhaal ook waarin alle sectoren zich realiseren dat we een opdracht hebben. Allemaal. Een verhaal ook, waarbij door alle betrokkenen een klemmend beroep op de rijksoverheid wordt gedaan om te helpen.

Wat zijn de knelpunten voor uw Provincie?

Zeeland heeft twee grote knelpunten.

1. Het te veel aan stikstof uit het buitenland, als gevolg van de scheepvaart en door de meetcorrectie. De landbouw, de industrie en het verkeer zijn in Zeeland niet de belangrijkste stikstofbronnen en dat zorgt er voor dat het stikstofprobleem dus ook niet opgelost kan worden in gebiedsprocessen alleen. Zonder vermindering van de depositie uit het buitenland en van de scheepvaart en het oplossen van de meetcorrectie (die in Zeeland even groot is als de bijdrage van de agrarische sector) zal de Zeeuwse natuur onvoldoende herstellen en als gevolg daarvan stokt de vergunningverlening voor gewenste ontwikkelingen.
2. Het tweede knelpunt is de afnemende beschikbaarheid van zoet water voor de landbouw door toenemende verzilting en vaker voorkomende droogte. Dit heeft een negatief effect op de bedrijfsvoering van veel Zeeuwse akkerbouwers en daarmee staat deze voor Zeeland belangrijke sector onder druk. Voldoende zoet water betekent meer bedrijfszekerheid en het is een belangrijke voorwaarde voor het reduceren van stikstof in de akkerbouw.

Wat heeft uw provincie te bieden bij de realisatie van de NPLG opgaven?

Zeeland biedt ruimte en kansen. Wij zijn sterk in het vinden van maatregelen die oplossingen bieden voor meerdere transities. Die oplossingen vinden we samen en voeren we met elkaar uit, want alle sectoren doen mee. Door de beschikbaarheid van zoet water te vergroten, de verziltingsdruk te verlagen en de hoeveelheid uitspoelende nutriënten te verminderen geven we de hoogwaardige akkerbouw een gezonde toekomst. De verduurzaming van de Zeeuwse industrie gaat hand in hand met de transitie naar een waterstofeconomie en draagt bij aan de reductie van CO₂ en stikstof. Nieuwe vormen van kustverdediging zorgen niet alleen voor een veilige kust, maar ook voor broodnodige dynamiek in de natuurlijke systemen in het Zeeuwse estuarium waardoor deze beter bestand zijn tegen een te veel aan stikstof.

Wat heeft uw provincie nodig van het kabinet?

Wij vragen het kabinet om:

1. Snel concrete stappen te zetten in de buitenlandaanpak, de scheepvaart en het oplossen van de meetcorrectie. Dat is van doorslaggevend belang voor voldoende stikstofreductie in Zeeland om vergunningen te kunnen verlenen. Verder is daadkracht op alle generieke bronmaatregelen gewenst.
2. Middelen te ontschotten om optimaal kansen te kunnen benutten. In Zeeland kunnen industrie en innovatieve kustverdediging (en dus niet alleen de veehouderij) een grote bijdrage leveren aan de NPLG doelen, maar onder de huidige regels is financiering uit het NPLG Transitiefonds een probleem. Daarmee laten we kansen liggen.
3. Om congruent te opereren vanuit alle ministeries en bij alle activiteiten uit te gaan van een eenduidige volgorde voor het aanwenden van stikstofruimte en op gelijke wijze om te gaan met saldering.

Wat heeft uw provincie nodig van de tweede kamer?

Wij vragen de Tweede Kamer om zicht te houden op het geheel. Wij begrijpen de landelijke aandacht voor de veehouderij, maar in grens- en kustprovincies als Zeeland is dit niet altijd de grootste factor voor het vinden van de benodigde oplossingen. Hier zijn andere dingen nodig om het stikstofprobleem op te lossen en de overige doelen van het NPLG te halen. We roepen Kamerleden op hun politieke- en andere beïnvloedingslijnen in te zetten om alle stakeholders (ook Europa) te betrekken bij het vinden en uitvoeren van de benodigde maatregelen.

Hoe kunnen we als verschillende lagen van de overheid het proces stroomlijnen om het zo goed mogelijk te laten verlopen?

Om het NPLG proces goed te laten verlopen is het noodzakelijk domeinen en financiering te ontschotten. De oplossing ligt niet alleen in de landbouw sector. Ook I&W, EZK en andere departementen zijn nadrukkelijk nodig om opgaven te koppelen en financieringsmogelijkheden te bundelen. Ook waterschappen en gemeenten kunnen een grote bijdrage leveren door aanpassingen te doen binnen het reguliere werk en aan te haken bij de uitvoering van de NPLG maatregelen. Zo laten we met zijn allen zien wat de zin “alle sectoren dragen bij” inhoudt.